

Állásfoglalás – Videofelvétel készítése a tantermen kívüli oktatásban

Az elmúlt napokban több olyan megkeresés is érkezett hozzánk, amelyben szülők érdeklődtek, hogy rendben van-e, ha a távoktatás keretében a tanár (jellemzően testneveléstanár) azt kéri a diáktól, hogy vegye fel videóra, amit csinál, és küldje át neki.

Ez több kérdést is felvetett:

1. Rendben van-e, hogy a gyereket arra kötelezik, hogy készítsen felvételt magáról, és azt ossza meg? Milyen lehetőségek vannak a visszaélések megelőzésére?
2. Pedagógiailag rendben van-e ez a számonkérési módszer? Ki lehet-e esetleg váltani valami mással?
3. Szülőként mit tehetek, ha nem szeretném engedni, hogy a gyerekemről (pl. arról, hogy hogyan tornázik) felvétel készüljön?

Gyermekjogi szempontból nem támogatjuk, hogy a gyerek ilyen felvételt készítsen. Álláspontunk szerint a szülő előzetes, írásbeli hozzájárulása kell az ilyen videó/fotó elkészítéséhez 18 éven aluli gyerek esetén – ennek hiányában, vagy ha a szülő a hozzájárulást megtagadja, a pedagógusnak egyéb számonkérési módot kell találnia.

Az Oktatási Hivatal állásfoglalása szerint minden pedagógusnak szabadságában áll egyénileg eldönteni, hogy milyen beszámolási formát kér a diákoktól – nem kötelező, hogy az videós formában történjen.

Ha emellé hozzátesszük, hogy a Nemzeti Pedagógus Kar [ajánlása](#) értelmében a távoktatás idején nem a számonkérésen van az elsődleges hangsúly („a tananyag nem cél, hanem eszköz”), akkor még erősebbnek érezzük azt az érvet, hogy videó készítése tornagyakorlatokról nem szükséges része a digitális oktatásnak.

Szülőként feladatunk, hogy törekedjünk a gyerekünk magánéletének védelmére, digitális lábnyomának és online személyiségének oltalmazására. Így felelős felnőttként az is a célunk, hogy a gyerekünkről a lehető legkevesebb felvétel készüljön és kerüljön más személyhez (akár nyílt, akár zárt csoportban).

Ha a gyerek megalázónak, kiszolgáltatottnak vagy kellemetlennek érzi a helyzetet (hogypéldául egy testnevelés gyakorlatáról felvétel készüljön, és azt mások megnézzék), de erre rá van kényszerítve, akkor ami történik, az érzelmi abúzus.

Pedagógiai, módszertani szempontból érdemes végiggondolni, hogy indokolt-e ennek a számonkérési, beszámolási formának a fenntartása, van-e alternatív lehetőség, és azokat a megoldásokat preferálni, amelyek a gyerekek számára a legbiztonságosabbak, és a legkisebb adatvédelmi és gyermekjogi kockázattal bírnak.

Adatvédelmi oldalról fontos kiemelni, hogy 2018. május óta minden iskolának rendelkeznie kell saját adatvédelmi szabályzattal. Ennek rendelkeznie kell arról is, hogy a gyerekekről készült felvételeket (a rájuk vonatkozó adatokat) hogyan, meddig stb. tárolják, és ki férhet hozzá ezekhez. Fő szabály szerint tehát lennie kell egy ilyen iskolai dokumentumnak, ami nyilvános (az iskola weboldalán elérhető), megismerhető minden szülő és gyerek számára. Az azonban nem biztos, hogy a jelenlegi helyzetben is jól értelmezhetőek ennek a dokumentumnak a szabályai, illetve hogy minden pedagógus tisztában van ennek tartalmával.

Ennek érdekében javasoljuk, hogy az oktatási intézmények tisztázzák, hogy

- ilyen felvétel kérhető-e a gyerektől;
- ha igen, akkor a tárolása, hozzáférhetősége, törlése szabályozott-e;
- biztosított-e, hogy 3. személy ne férhessen hozzá (magángépre nem letölthető, másnak nem megmutatható vagy megismerhető).

Szükségesnek érezzük hangsúlyozni, hogy ha az iskola nem tud más beszámolási/ számonkérési módot meghatározni, mint ezt, és a szülő hozzájárulást ad, akkor is megnyugtató módon rendezni kell, hogy a tanár nem tárolhatja a saját digitális eszközein ezeket a felvételeket, nem mutathatja meg senkinek (családtagnak sem), és ha a felvétel bármilyen módon „kiszivárog”, akkor azért a pedagógus és az intézménye teljes felelősséggel tartozik.

A Polgári Törvénykönyv rendelkezései értelmében a 18 éven aluli gyerekről készült képmás, felvétel csak akkor jogszerű, ha előtte írásban a szülő / törvényes képviselő ehhez (és a felhasználásához) hozzájárulást adott.

Álláspontunk szerint ennek értelmében az ilyen típusú (videós órai) beszámoló készítéséhez is kell a szülő külön erre a célra adott írásbeli felhatalmazása. Ha ez

HINTALOVON
Pro Bono Gyermekjogi Központ

nincs meg (hiányzik, vagy a szülő megtagadja, hogy hozzájárulást adjon), akkor ez az iskola részéről nem kikényszeríthető.

A gyereket nem érheti hátrányos megkülönböztetés, ha szülője, törvényes képviselője nem ad engedélyt arra, hogy felvétel, képmás készüljön a gyerekről. Jogértelmezésünk szerint ilyen esetben az iskolának alternatív beszámolási, számonkérési formát kell találnia.

Budapest, 2020.03.30.

Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány
Pro Bono Gyermekjogi Központ